

ZARZĄDZENIE NR 31/25
WÓJTA GMINY KONOPNICA

z dnia 27 marca 2025 r.

w sprawie wprowadzenia Planu działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2025-2026 w Gminie Konopnica

Na podstawie art. 33 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 14 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1411) zarządzam co następuje:

§ 1. Wprowadza się Plan działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2025-2026 w Gminie Konopnica, zwany dalej Planem, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierzam Koordynatorowi do spraw dostępności.

§ 3. Plan podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Konopnica.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wójt Gminy

Jacek Kurowski

Plan działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2025-2026 w Gminie Konopnica

Cele strategiczne	Szczegółowe działania	Sposób realizacji	Realizator/odpowiedzialny	Termin
1. Dostępność infrastrukturalna: Celem jest kompleksowe dostosowanie przestrzeni publicznej, budynków, transportu oraz terenów rekreacyjnych do potrzeb osób ze szczególnymi wymaganiami, w tym osób z niepełnosprawnościami ruchowymi, sensorycznymi i intelektualnymi, seniorów, rodziców z małymi dziećmi oraz osób z czasowymi ograniczeniami mobilności.	Audyt i diagnoza stanu obecnego	- Ocena budynków użyteczności publicznej (urząd gminy, szkoły, biblioteki, ośrodki zdrowia, domy kultury, inne). - Analiza ciągów pieszych (chodniki, przejścia dla pieszych). - Sprawdzenie dostępności przystanków PKS i miejsc parkingowych. - Konsultacje z mieszkańcami, w tym z organizacjami osób z niepełnosprawnościami.	Koordynator, Zespół ds. dostępności, eksperci zewnętrzni, przedstawiciele NGO.	2025
	Modernizacja budynków i przestrzeni publicznych	Likwidacja barier architektonicznych w urzędach, szkołach, placówkach medycznych i innych obiektach użyteczności publicznej: - Montaż podjazdów i platform dla wózków inwalidzkich przy wejściach. - Dostosowanie toalet w urzędzie gminy i innych obiektach publicznych (powiększone kabiny, poręcze, sygnalizacja braku wody). - Wymiana drzwi na automatyczne lub łatwe w obsłudze - Oznaczenie szklanych powierzchni kontrastowymi naklejkami. Dostosowanie ciągów pieszych: - Poszerzenie i wyrównanie chodników, usunięcie przeszkód (słupki, wysokie krawężniki). - Montaż pochylni na przejściach dla pieszych. - Wprowadzenie wypukłych ścieżek dotykowych dla osób niewidomych.	Koordinatorka, Zespół ds. dostępności, eksperci zewnętrzni,	2025 –2026
	Transport i mobilność	- Wyznaczenie dodatkowych miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami w centrum gminy.	Koordinatorka, Zespół ds. dostępności,	2025 –2026

		opisów alternatywnych i zasad WCAG. - Certyfikacja wybranych pracowników jako „ekspertów dostępności cyfrowej”. Dla społeczności lokalnej: - Cykl webinarów dla lokalnych przedsiębiorców i NGO-sów nt. projektowania dostępnych stron internetowych. - Współpraca ze szkołami: konkursy na projekty dostępnych aplikacji edukacyjnych.	eksperci zewnętrzni, firmy szkoleniowe	
	Komunikacja i social media	Dostępność treści online: - Zastosowanie opisów alternatywnych dla wszystkich grafik na portalach społecznościowych. - Transkrypcje tekstowe i napisy dla filmów publikowanych przez gminę.	Koordinator, Zespół ds. dostępności, informatyk, eksperci zewnętrzni,	Ciągle
	Technologie wspomagające w przestrzeni publicznej	Punkty dostępu w bibliotekach i domach kultury: - Udostępnienie komputerów z oprogramowaniem dla osób niewidomych (np. NVDA) i powiększalnikami ekranu. - Szkolenia dla bibliotekarzy z obsługi tych narzędzi.	Koordinator, Zespół ds. dostępności, partnerzy i eksperci zewnętrzni,	2026
	System zgłaszania problemów i feedback	Platforma „Zgłoś barierę”: - Utworzenie formularza online i infolinii do zgłaszania problemów z dostępnością cyfrową. - Gwarancja reakcji urzędu w ciągu 5 dni roboczych.	Koordinator, Zespół ds. dostępności, informatyk, eksperci zewnętrzni,	2026
	Kryzys i komunikacja awaryjna	Dostępne powiadomienia: Integracja systemu SMS-owych alertów z możliwością przekazu głosowego i wideo w języku migowym.	Koordinator, Zespół ds. dostępności, informatyk, eksperci zewnętrzni,	2026
3. Usługi włączające: Celem jest zapewnienie, że wszystkie usługi gminne oraz komunikacja urzędowa są dostępne, przyjazne i zrozumiałe dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z	Dostosowanie usług urzędowych	Przyjazne stanowiska obsługi klienta: - Wprowadzenie stref ciszy w urzędzie dla osób z nadwrażliwością sensoryczną. - Szkolenia pracowników z komunikacji z osobami z niepełnosprawnością intelektualną (np. metoda „łatwego języka”). Dokumenty w dostępnych formatach: - Udostępnianie druków urzędowych w wersji:	Koordinator, Zespół ds. dostępności, informatyk, partnerzy i eksperci zewnętrzni,	2025 – 2026

niepełnosprawnościami sensorycznymi, intelektualnymi, seniorów, migrantów oraz rodzin z dziećmi. Kluczowe jest wdrożenie rozwiązań, które eliminują bariery w dostępie do informacji i aktywnie angażują różne grupy w życie społeczne.		Braille’a i dużego druku, Audio (nagrania lektorskie), ETR (Easy-to-Read – tekst prosty z piktogramami)		
	Komunikacja dostępna dla wszystkich	Strona internetowa i social media: - Sekcja „Dostępność” na stronie gminy z informacjami w języku migowym (filmy z napisami i tłumaczeniem PJM). - Regularne transmisje na żywo z wydarzeń gminnych z napisami i audiodeskrypcją (sesja rady gminy).	Koordinator, Zespół ds. dostępności, informatyk, eksperci zewnętrzni,	2025 – 2026
	Kultura i wydarzenia włączające	Dostępne imprezy plenerowe: - Co najmniej 2 wydarzenia rocznie z: Pętlą indukcyjną dla osób niedosłyszących, Audiodeskrypcją dla osób niewidomych, Strefami wyciszenia dla osób w spektrum autyzmu. - Organizacja warsztatów integracyjnych (np. „Dzień Różnorodności” z udziałem artystów z niepełnosprawnościami). Biblioteki i domy kultury: - Utworzenie „kąciaków sensorycznych” z książkami dotykowymi i audiobookami. - Cykl spotkań „Opowieści bez barier” z udziałem autorów z niepełnosprawnościami.	Koordinator, Zespół ds. dostępności, pracownicy GCKiBP,	2025 – 2026
	Edukacja i aktywizacja społeczna	Program „Sąsiedzki Wsparcik” (2026): - Szkolenia dla mieszkańców z pierwszej pomocy wobec osób z niepełnosprawnościami. - Sieć wolontariuszy wspierających osoby starsze i z niepełnosprawnościami w załatwianiu spraw urzędowych. Partnerstwo z organizacjami pozarządowymi: - Współpraca z lokalnymi stowarzyszeniami osób z niepełnosprawnościami przy tworzeniu oferty kulturalnej.	Koordinator, Zespół ds. dostępności, eksperci zewnętrzni, przedstawiciele NGO	2025 – 2026
	Kryzys i sytuacje awaryjne	Plan awaryjny dla osób ze szczególnymi potrzebami: - Baza danych osób wymagających specjalnego wsparcia (np. osoby z niepełnosprawnością ruchową) – przy zachowaniu RODO. - System powiadomień SMS z instrukcjami w języku migowym (krótkie filmy) i tekście prostym.	Koordinator, Zespół ds. dostępności, informatyk, eksperci zewnętrzni,	2026

	Mobilne punkty obsługi	Gminny „Bus Dostępności”: Mobilne stanowisko urzędowe docierające do osób niemobilnych (np. seniorzy w małych wsiach).	Koordinator, Zespół ds. dostępności, pracownicy UG	2026
4. Edukacja i świadomość: Celem jest budowanie świadomości i kompetencji w zakresie dostępności oraz włączania osób ze szczególnymi potrzebami w życie społeczne gminy. Działania obejmują edukację pracowników urzędu, uczniów, przedsiębiorców i mieszkańców, a także promowanie postaw otwartości i współodpowiedzialności za tworzenie środowiska przyjaznego dla wszystkich.	Edukacja pracowników urzędu i jednostek organizacyjnych	Obowiązkowe szkolenia: Moduł podstawowy: - Zasady savoir-vivre wobec osób z niepełnosprawnościami (warsztaty z symulacjami np. poruszania się na wózku). - Komunikacja z osobami głuchymi (podstawy PJM – Polskiego Języka Migowego) i niewidomymi (zasady przewodnictwa). Moduł zaawansowany: - Praca z osobami z niepełnosprawnością intelektualną (metoda „łatwego języka”). - Wsparcie osób w spektrum autyzmu (tworzenie przyjaznych przestrzeni). Certyfikacja „Ambasador Dostępności”: - Wyłonienie w każdej jednostce organizacyjnej pracownika odpowiedzialnego za wdrażanie rozwiązań dostępnościowych.	Koordinator, Zespół ds. dostępności, firmy szkoleniowe, eksperci zewnętrzni,	2025 – 2026
	Programy edukacyjne w szkołach	Lekcje o dostępności: - Włączenie tematyki niepełnosprawności i różnorodności do programu wychowawczego szkół. - Warsztaty z udziałem osób z niepełnosprawnościami (np. „Żywa Biblioteka”). Projekty uczniowskie: - Konkurs „Szkoła bez Barrier” – nagrody za najlepsze inicjatywy dostępnościowe (np. dostosowanie szkolnych toalet). - Tworzenie przez młodzież audiodeskrypcji do lokalnych zabytków.	Koordinator, Zespół ds. dostępności, pracownicy szkół podstawowych, eksperci zewnętrzni,	2025 – 2026
	Kampanie społeczne dla mieszkańców	Gminny Tydzień Dostępności: - Wydarzenia: Spacery z zasłoniętymi oczami lub wózkami inwalidzkimi po centrum gminy. Pokazy filmów z napisami i dyskusje o wykluczeniu.	Koordinator, Zespół ds. dostępności, pracownicy GCKiBP, eksperci zewnętrzni,	2025 – 2026

	Współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami	Program „Przyjazny Biznes”: - Bezpłatne szkolenia dla firm z zakresu dostępności usług i lokali. - Certyfikat „Miejsce Przyjazne Wszystkim” dla sklepów, restauracji i hoteli spełniających standardy.	Koordinator, Zespół ds. dostępności, eksperci zewnętrzni,	2025 – 2026
	Wolontariat i zaangażowanie społeczne	Sieć „Sąsiedzka Pomoc”: - Platforma łącząca wolontariuszy z osobami potrzebującymi wsparcia (np. pomoc w zakupach dla seniorów). - Szkolenia wolontariuszy z pierwszej pomocy psychologicznej. Kluby seniora i koła zainteresowań: - Integracyjne warsztaty rękodzieła czy gotowania z udziałem osób z niepełnosprawnościami.	Koordinator, Zespół ds. dostępności, pracownicy GCKiBP, eksperci zewnętrzni,	2026
	Dostępne zasoby edukacyjne	Gminna Biblioteka Dostępności: - Zbiory: książki w brajlu, audiobooki, filmy z napisami, gry sensoryczne. - Cykl spotkań „Czytanie bez granic” z autorami piszącymi o różnorodności. Portal „Wiedza dla Wszystkich”: - Baza materiałów szkoleniowych online (webinary, instrukcje w PJM, poradniki w ETR).	Koordinator, Zespół ds. dostępności, pracownicy GCKiBP, eksperci zewnętrzni,	2025 – 2026
5. Monitorowanie i ewaluacja: Celem jest systematyczne badanie skuteczności wdrożonych działań na rzecz dostępności oraz bieżące dostosowywanie planu do zmieniających się potrzeb mieszkańców. Kluczowe elementy to: zbieranie danych, analiza postępów, zaangażowanie społeczności w ocenę oraz transparentne raportowanie wyników.	Regularne audyty i kontrole	Audyty zewnętrzne (co 2 lata): - Przegląd dostępności przez niezależnych ekspertów (np. Fundacja Integracja). - Sprawdzenie losowo wybranych obiektów i usług pod kątem zgodności z prawem. Kontrole wewnętrzne (roczne): - Weryfikacja realizacji harmonogramu przez Zespół ds. Dostępności. - Raporty z postępów dla władz gminy.	Koordinator, Zespół ds. dostępności, pracownicy UG i GCKiBP, ŚDS, przedstawiciele NGO, przedstawiciele jednostek organizacyjnych, eksperci zewnętrzni,	2025 – 2026
	Zaangażowanie społeczności w ewaluację	Ankiety i konsultacje: - Cykliczne badania satysfakcji (online i papierowe) w dostępnych formatach (ETR, audio, PJM). - Panele mieszkańców z niepełnosprawnościami jako stały organ doradczy.	Koordinator, Zespół ds. dostępności, pracownicy UG i GCKiBP, ŚDS, przedstawiciele NGO,	2025 – 2026

		Platforma „Twoja Opinia”: Aplikacja do zgłaszania błędów i propozycji usprawnień z funkcją priorytetyzacji zgłoszeń.	przedstawiciele jednostek organizacyjnych, eksperci zewnętrzni	
	Raportowanie i transparentność	Raport roczny „Dostępność w Liczbach”: - Publikacja w formacie PDF, HTML, ETR i wideo z napisami. - Prezentacja wyników na otwartym spotkaniu z mieszkańcami (z tłumaczem PJM). - Raport o stanie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami zgodnie z art. 11 ustawy** (co 4 lata). Tablica wyników online: Interaktywny dashboard na stronie gminy z aktualnymi danymi (np. % wykonania celów).	Koordynator, Zespół ds. dostępności, pracownicy UG i GCKiBP, ŚDS, przedstawiciele NGO, przedstawiciele jednostek organizacyjnych, eksperci zewnętrzni,	2025 – 2026
	Mechanizmy korygujące	Procedura reakcji na problemy: Zobowiązanie do usunięcia zgłoszonych barier w ciągu 30 dni (lub przedstawienia planu naprawczego). Elastyczny budżet: Rezerwa środków w budżecie na niespodziewane potrzeby (np. naprawy po audycie).	Koordynator, Zespół ds. dostępności, eksperci zewnętrzni	2025 – 2026